

Man vil altsaa se tydeligt og klart, hvad Sigtelsen gik ud paa. Man vil maaske dertil sige: Ja, men „Social-Demokraten“, dette Blad, som er højt hævet over at benytte Smuds i Agitationen, tænker selvfølgelig ved denne kun paa Spekulation i al Almindelighed, ikke paa det konkrete Spørgsmaal med den 11. Juli. Men det vil det ærede Medlem Hr. Borgbjerg ikke kunne hævde. Jeg skal med Formandens Tilladelse læse Indledningskapitlet til hele Striden op; det findes i „Social-Demokraten“ for den 26. November 1922, hvor det hedder: „Vi vender tilbage til Episoden i Juli 1916 med Hr. Colds Udtalelser til „Berl. Tid.“ om Værdien af D. F. D. S.s Aktier. Hvad var Hr. Colds Bevæggrund til at udtale, at D. F. D. S.s Aktier kun var 205 værd og ikke havde Udsigt til at stige højere? Tyder Hr. Colds Optræden paa at være dikteret af Spekulationsinteresse eller af Bekymring for, hvad Ulykker Spekulationen kunde føre med sig? I D. F. D. S.s Bestyrelse sad en Bankdirektør, Emil Glückstadt, og et andet Medlem, Erik Henius, som ved nært Slægtskab var knyttet til Administrationen af et Blad, nemlig „Berl. Tid.“ Saa kommer det, jeg vil bede det ærede Medlem Hr. Borgbjerg om at lægge meget stærk Vægt paa, thi det er i Virkeligheden Grundlaget for hele Angrebet: „Hvis Direktøren vilde gøre et Kup, hvorledes vilde da den mest egnede Fremgangsmaade være? Bankdirektøren skulde tilbyde at lade sin Bank give let Adgang til Laan til Spekulation i disse Aktier, medens han skulde stramme Laanebetingelserne for Spekulation i andre Aktier, og han skulde paavirke de andre Banker i samme Retning. Et Blad skulde staa til Raadighed for Paavirkning af Kursen, og Direktøren skulde, naar Kursen var steget tilstrækkeligt og Gevinsten strøget ind ved Salg, træde frem og ved en moralsk-bekymret Udtalelse fremkalde en Nedgang, som atter tillod et Indkøb af Aktierne; thi man maatte ikke for den økonomiske Gevinst glemme Magten i Selskabet. Men Direktøren skulde naturligvis ikke komme busende med Bladmeddelelser, inden man gav ogsaa de nærmeste Venner Tid til at salvere sig. Hvorledes vilde omvendt Direktøren bære sig ad, hvis han ønskede Ro om sit Selskab?“ Og saa kommer en nærmere Forklaring af det. Men det ærede Medlem giver altsaa her en Beskrivelse af, hvorledes dette Konsortium, der bestod af en Bladmand ved „Berlingske Tidende“, en Bankdirektør og Udenrigsminister Cold, vilde bære sig ad, hvis Meningen var at

gøre et Kup. Han beskriver denne Fremgangsmaade, og hele Sagen refererer sig dertil.

Det ærede Medlem henvendte sig til Statsministeren med den bestemte Sigtelse, at Hr. Cold har misbrugt sin Erklæring af 11. Juli 1916. Paa Grundlag af denne Sigtelse er det, Statsministeren anmoder mig om at lade Forholdet undersøge. Statsministeren og jeg talte sammen om Sagen. Beskyldningen stod fast, klippefast. Der var forlangt Undersøgelse om det Punkt, „Social-Demokraten“ var vedlagt, for at man skulde faa det undersøgt, men Statsministeren vilde selvfølgelig hos det ærede Medlem have at vide, hvem der var hans Bagmand. Thi det vilde være illustrerende for den danske Offentlighed at vide, hvem der stod bag det ærede Medlem her. Han sagde til det ærede Medlem Hr. Borgbjerg: „Nævn mig Deres Bagmand.“ Hr. Borgbjerg svarede: „Det kan jeg ikke. Jeg har disse Oplysninger fra Landstingsmedlem Fru Nina Bang.“

Statsministeren og jeg blev da enige om, at vi vilde have det ærede Medlem Hr. Borgbjergs skriftlige Udtalelse om, hvem der var hans Bagmand, vi vilde ikke nøjes med den mundtlige. Thi hvad vilde saa ske siden? Saa vilde der selvfølgelig ske det, at det ærede Medlem vilde sige: Jeg kunde i og for sig ikke angive noget bestemt, jeg angav kun de almindelige Rygter. Men vi vilde have en skriftlig Udtalelse med Hensyn til, hvem der stod inde for de Beskyldninger, det her drejede sig om. Derfor blev der fra Statsministeren rettet følgende Henvendelse til det ærede Medlem, om han overfor Justitsministeren vilde fremkomme med Oplysning om, ikke hvad hans Beskyldning gik ud paa, thi den stod klippefast, men hvem hans Bagmand var.

Det ærede Medlem kom saa sammen med Fru Nina Bang til mig, men de vilde ikke opgive Bagmanden. Nu søgte det ærede Medlem at give en Forklaring paa det Brev, som den Gang kom, og som altsaa ikke skulde fastslaa Beskyldningen, men skulde fastslaa, hvem der var Bagmanden i denne Sag. Men det skal ikke lykkes det ærede Medlem at komme bort fra denne Sigtelse, som er udslynget imod Udenrigsministeren, det er derom og alene derom, denne Diskussion drejer sig. Det nytter derfor ikke, at det ærede Medlem oplæser den Skrivelse, han sendte Justitsministeren. Det, det kommer an paa, er Skrivelsen til Statsministeren; det er det, som er Udtryk for, hvad vi har at holde os til i denne Sag, der foreligger Sigtelsen og